

faa og saa Meget, saa er han Borger saa godt som nu, og saa er han det paa en efter den nuværende Forsatning naturlig Maade. Derimod at have en egen Art Ræringsborgere ligeoverfor Andre, som ikke have Ræringsborgerfkaab, uagtet de have løst Beviis for at være Communeborgere, det er aabenbart et Indgreb, om jeg saa tør sige, i vor hele nuværende Tilstand og en Banffelighed ligeoverfor Udviklingen. Denne Banffelighed viser sig diebliftelig naar vi komme til § 2, hvor det som Betingelse for at kunne vinde Borgerfkaab eller Ræringsbeviis er sat under Nr. 3, „at han“ — den Paagjældende — „ikke ved Dom er fundet skyldig til Straf paa Vren eller offentligt Arbejde eller er under Tiltale for en Forbrydelse, der kan medføre saadan Straf“; det er nemlig den Bestemmelse, som handler om, hvorledes man skal behandle og forfølge de ulykkelige Menneffer, der engang have gjort sig strafskyldige under Loven. Et æret Medlem sagde i den Anledning, at Borgerfkaabet maa holdes i ganffe anden Agt, og at man derfor ikke alene ikke maa indrømme disse Menneffer at kunne vinde Borgerfkaab, men endog gaae langt videre; her komme vi saaledes til den falske Side af Sagen. Man skal altsaa udelukke den Straffede fra det bedste Forbedringsmiddel, det, paa ærlig Maade at kunne ernære sig, paa Grund af, at det er en Fornemhed at være Ræringsborger. Er det ikke langt naturligere at stille disse to Ting fra hinanden og at sige: Ræringsbrug er Et, Borgerfkaab et Andet; Borgerfkaabet er af politiff Natur, Ræringsbruget er en ganffe simpel Samsundsret, hvorved Medlemmerne i Samsundet sættes i stand til først og fremmest at ernære sig selv og dernæst Samsundet. Foreningen af disse to Ting er ganffe overflødig og derfor bør den ikke finde Sted; den er ffadeltig, og derfor bør den endnu mindre finde Sted. Man har sagt: ja, men naar vi affkaffe dette, vil man komme til at favne en Indtægt, jeg troer den ærede Minister nævuede omtrent 12000 Rd. — nei om Forladelse, denne Sum angif et Punkt, som jeg erindrer at have sprunget over — jeg troer der blev nævnt 16000 Rd., som Borgerbevilingerne indbragte; men jeg vil spørge de ærede Medlemmer, om det vil have nogen virkelig

Banffelighed at udbringe 16000 Rd. ved at fordele denne Sum paa dem, der nedfætte sig i Ræringsbrug, efter Ræringsffattens Norm, iftedetfor at prænunerere det, forud optage det, idet de nedfætte sig i Ræringsbruget, og om dermed kan være forbundet nogen Fare. Der er een Fare, som jeg kan tænke mig, men her maa jeg ellers tilstaae, at jeg ikke er rigtig vidende, jeg veed ikke, om der med Udfædelsen af disse Borgerbreve o. s. v. følger nogen Erlægge af Gebyr, om der er noget Slags Skrivpenge at betale; jeg formoder det, thi man har altid vidst at tolde lidt ved Sligt. Er det Tilfældet, saa lad os sætte i Loven, at vi med det dobbelte Beløb affinde os med dem, der for Diebliftet have nogle af disse Sportler, for derved at blive frie for dette ulykkelige Ræringsborgerfkaab, hvorved Folk forud skulle betale det, de endnu ikke have erhvervet. Jeg troer, at Grundene for at holde derpaa aldeles ikke kunne holde Stif, og at den eneste, der har nogen virkelig Betydning, er Gebyret, men det kan ikke være anderledes, end at vi jo maae kunne affinde os med dem, der erholde det.

Jeg kommer nu til § 2, som begynder med en af de Bestemmelser, som det forekommer mig ikke bør findes i en Ræringslov. At der i den almindelige Lovgivning er Bestemmelser for, hvilken Stilling den Myndige kan indtage i Samsundet fremfor den Umyndige, er naturligt, men er det afgjort der, hvad har det saa i en Ræringslov at bestille? Har den Umyndige Lov til at kjøbe sig en Gaard, hvorfor skal han da ikke have Lov til i Forbindelse med en Svend at sive Sto? Har den Umyndige Lov til at blive Jernstøber eller er han det nu i dette Dieblift og har han beviist, at han kan være en god Jernstøber, hvorfor skal han da ikke for Fremtiden kunne fortsætte sin Faders Forretning, dersom denne døer uden at efterlade sig en Enke, naar Sønnen har været et udmærket dygtigt Menneffe indtil sit 22de eller 23de Aar? Man siger: ja, men under saadanne Omstændigheder er der aldeles ingen Banffelighed, thi saa faaer han Bevilling; ja der ere vi strax ved Bevillingerne, saasnart jeg læser dette Ord, sætter jeg strax ved Siden deraf: ja, naar den Paagjældende er en Umynd-